

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 1 februari 2007

MEDITATIE

Jezus alleen

Op de berg der verheerlijking heeft de Heere Jezus gesproken met Mozes en Elia. Zijn drie discipelen, Petrus, Johannes en Jakobus, hebben dat gezien. Ze hebben de Heere Jezus ook zien staan, omgeven met hemelse heerlijkheid.

De stem van God de Vader had uit de wolk geklonken: "Deze is Mijn geliefde Zoon, hoort Hem!" En nu, plotse-ling, is al die hemelse heerlijkheid weer verdwenen. Er is geen stralende glans en hemelse heerlijkheid meer. Het is op de berg weer donker gewor- den. Als hun ogen weer gewend zijn aan het donker en ze zien om zich heen, zien ze Jezus alleen. Het woordje 'alleen' hoort grammaticaal bij 'Jezus'. Dat betekent dus dat de Heere Jezus daar weer alleen staat. Mozes en Elia zijn weg en ook de hemelse heerlijkheid die Hem even omstraalde, is weer weg. Jezus staat daar alleen. Even was de hemel naar Hem toegekomen. Even heeft de Heere Jezus gestaan op het kruispunt van de tijd en de eeuwigheid en nu

En haastelijk rondom ziende, zagen zij niemand meer, dan Jezus alleen bij zich.

Marcus 9 : 8

staat Hij daar weer alleen. De hemel heeft Hem weer verlaten. De Heere Jezus staat daar, ontdaan van hemel- se heerlijkheid, in het kleed van Zijn vernedering.

Dit tekent ons het lijden van de Heere Jezus. Immers, Hij woonde in de hemel. Daar was Hij omringd door tienduizend maal tienduizend enge- len. Daar woonde Hij en ademde in de zalige gemeenschap met Zijn Vader. Dit heeft de Heere Jezus echter allemaal achter Zich gelaten. Hij wilde de hemel verlaten en komen in de vloek en de schande. Dat wordt hier onderstreept: Jezus alleen. Zo wilde Hij ook wegzinken in de donke- re nacht van zonde en schuld en in

de donkere nacht van de toorn van God. Jezus alleen, want de hemel heeft Hem verlaten. Wat heeft de Heere Jezus Zich diep willen verne- deren om Gods heilig recht te bevredigen en Gods deugden op te luiste- ren. Om zo de toorn van God te stil- len en de zonde van de Zijnen te ver- zoenen en ze zalig te maken. Een andere weg was er niet dan deze. Jezus alleen! Alleen heeft Hij Zijn strijd gestreden. Alleen heeft Hij de pers getreden.

Hebt u misschien het kruis van de eenzaamheid? Voelt u zich misschien heel vaak alleen? Voelt u zich, en dat is het allerergste, van God verlaten? Als er Een is Die weet wat eenzaam- heid is, dan is het de Heere Jezus. Hij bleef alleen over. Zo kan Hij ook de medelijdende Hogepriester zijn, Die in de zwakte van Zijn kinderen medelijden kan hebben. Want Hij is in alles verzocht geweest, uitgenom- men de zonde.

Jezus alleen! Dat is een lijn die door heel Zijn Middelaarswerk heen loopt. Hij bleef alleen over. Hij werd door de mensen verlaten. Eerst liepen zij Hem na om de tekenen en de bro- den. Later zeggen ze: "Deze rede is hard."

Van toen af wandelden velen niet meer met Hem. Zij lieten de Heere Jezus in de steek. Jezus alleen!

De Heere Jezus werd ook door Zijn discipelen verlaten. Hier op de berg zijn er nog drie discipelen bij Hem. Petrus zou wel zeggen "ik zal U niet verlaten", maar als het erop aankomt hebben ze Hem allemaal verlaten. Toen de Heere Jezus Zijn zware zie- lenstrijd had in Gethsemané, sliepen de discipelen. Ze zijn allemaal weg- gelopen toen Hij gevangen genomen werd en uiteindelijk heeft Petrus hem verloochend. Allemaal, zonder één uitzondering, werden ze aan Hem geërgerd. Daar hebt u nu Gods kin- deren: ze hebben Jezus alleen gela- ten. Wie zijn en blijven Gods kinde- ren in zichzelf? Ze laten hem alleen en werken Hem tegen. Wat staan ook Gods kinderen vaak bitter vijandig

Inhoud

85e jaargang

Nr. 18

- 1 Jezus alleen
- 2 Bijbelstudie: De Heere komt tot Abraham met Zijn genade (1)
- 3 Koningin Beatrix 69 jaar
- 4 Als een briesende leeuw (1)
- 6 Opziensers der gemeente: Bartel Meeuwse
- 7 Van Overzee: Afscheid van een president
- 8 Boekennieuws
- 10 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 12 Kerkdiensten

ten opzichte van de weg achter Christus. Want: dat is de weg van het kruisdragen, het jezelf verloochenen en het sterven aan jezelf. Wat heeft Christus dan veel werk om Zijn kinderen in zichzelf af te breken. We zeggen vaak dat je in de nood je vrienden leert kennen. De Heere Jezus hield in Zijn nood niet één vriend over. Hij werd door allen verlaten. Jezus alleen!

Uiteindelijk werd Hij ook van God verlaten. Aan het kruis heeft de Heere Jezus geroepen: "Mijn God, Mijn God, waarom verlaat Gij Mij?" Hier op de berg der verheerlijking trok de hemel zich terug. Het is een heenwijzing naar wat er gebeurd is op die andere berg, Golgotha. Ook daar trok de hemel zich terug, zo oneindig ver, dat er voor de Heere Jezus niets anders overbleef dan de absolute Godverlatenheid.

Jezus alleen. Krijgen deze woorden in het licht van dit alles niet een diepe betekenis. Zien we hier niet getekend hoe de Heere Jezus lijden moest? Gods kinderen klagen wel eens dat ze alleen gelaten zijn. Dan is het alsof wij alleen overblijven en niemand ons meer begrijpt, maar dan is er toch een God in de hemel Die tot moedeloze Elia's zegt: "Sta op en eet, want de weg zou voor u te veel zijn." Dan is God er toch nog, Die zo eindeloos goed is. Dat moest de Heere Jezus als Borg missen. Hij werd ook van God verlaten. Gods kinderen kennen ook zo veel tijden dat ze zich van God verlaten voelen. Dat is het ergste. Wie van Gods kinderen kent niet deze worsteling. De Heere Jezus

is echter verlaten van Zijn Vader en de mensen geweest, opdat wij tot Hem zouden genomen en nimmermeer van Hem verlaten worden. God verlaat Zijn kinderen nooit. Al vóelen ze zich verlaten, daarom zijn ze nog niet verlaten. We hebben allen het geloof nodig in oefening om dat te zien en om er houvast aan te hebben. We moeten dagelijks maar vragen: "Heere, vermeerder ons geloof." Wanneer het geloof in die heilgeheimen wordt ingeleid, dan mag het geloof stamelen: "Dierbare Zaligmaker, U bleef alleen over, van God en alle mensen verlaten, opdat ik

eeuwige gemeenschap met God zou hebben." Wat wordt de Heere Jezus dan groot in Zijn alleen-zijn. Jezus bleef alleen over, en daarom zullen Gods kinderen niet alleen zijn maar eeuwige gemeenschap hebben met de God van volkomen zaligheid. Het is onuitsprekelijk als in de strijd iets van die gemeenschap in het hart ervaren mag worden. Dan mag ik God overhouden en met Asaf zeggen: "Wie heb ik nevens U in de hemel? Nevens U lust mij niets op deze aarde."

Houten,

ds. J.S. van der Net

BIJBELSTUDIE

De Heere komt tot Abraham met Zijn genade

Genesis 17:5-14

Geen Abram maar Abraham

We hebben gezien vanuit de eerste verzen van dit hoofdstuk dat de Heere het verbond met Abram vernieuwde. Het ging hier om de oudtestamentische en patriarchale openbaringsvorm van het genadeverbond.

In de loop van de heilsgeschiedenis heeft het genadeverbond immers verschillende openbaringsvormen gehad, waarin al rijker en duidelijker

de genade Gods naar voren kwam. De Heere vernieuwde niet alleen het verbond met Abram, maar Hij vernieuwde ook de *belofte* aan Abram, toen Hij sprak: "Mij aangaande, zie, Mijn verbond is met u; en gij zult tot een vader van menigte der volken worden" (vers 4). Het is te begrijpen dat Abram plat op de grond viel, toen God met hem sprak. Plat op de grond in geestelijke zin, dat is de plaats waar we zijn moeten. De meest geoefende christen, zo zegt Calvijn, is degene die plat voor

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur:
ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583.

Aanlevertijd:
Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisoehof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie van De Saambinder.

Advertenties €0,60 per mm.
Familieberichten €0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 22,- per jaar + extra portiekosten.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

De redactie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van de advertenties en de recensies van de aangekondigde boeken.

God in het stof ligt. Dat is de plaats waar de Heere alles is en ik niets meer ben voor God. Dat is de plaats van de aanbidding, de plaats waar het zalig is, niets te wezen voor God. Op die plaats kwam Abram terecht.

Maar de Heere kwam met nog meer genade tot Abram. We lezen dat in het vijfde vers: "En uw naam zal niet meer genoemd worden Abram; maar uw naam zal wezen Abraham, want Ik heb u gesteld tot een vader van menigte der volken." We moeten hier bedenken, dat de naam in het Woord van God van grote betekenis is. De naam zegt iets over degene die de naam draagt. Denk daarbij maar aan de Namen die de Heere zelf draagt. De Naam bijvoorbeeld waarmee Hij Zich aan Mozes bekend maakte bij het brandende braambos: IK ZAL ZIJN DIE IK ZIJN ZAL. Denk daarbij ook aan de Namen van de Zaligmaker. De Naam Jezus, de Naam Christus, beide Namen openbaren ons Wie Hij is en wat Zijn werk is. Dat de naam van grote betekenis is, blijkt wel uit het feit dat er mensen zijn geweest die van de Heere een nieuwe naam kregen. Een nieuwe naam, dat was de uitdrukking van *een nieuwe verhouding tot de Heere*. In de vernieuwing van het verbond met Abram bevestigde de Heere Zijn genadeverhouding tot Abram. Daarvan was die nieuwe naam een uitdrukking. Het is alsof de Heere wilde zeggen: Abram, Ik maak een nieuw begin met je. De Heere had al een nieuw begin met Abraham gemaakt toen Hij hem riep in Ur, maar steeds opnieuw wil God weer met Zijn kinderen beginnen en de verhouding tot Hem vernieuwen en verdiepen. Zijn oude naam Abram betekent "verheven vader". Zijn nieuwe naam Abraham betekent "vader van een menigte". Zo wilde de Heere Zijn belofte dat Abraham een vader van een menigte van volken zou worden, bevestigen. Zo wilde de Heere het geloof van Abraham bemoedigen en versterken. Want hij had alleen Ismaël en Sarai was ver boven haar jaren gekomen.

Wat is uw naam?

Abraham had dus een nieuwe naam gekregen. Welke naam dragen wij? Van nature is onze naam uit Adam en als Adamskind kunnen we voor de Heilige nooit bestaan. Hebt u uw zondaarsnaam al leren spellen en bewenen voor God? Mijn naam is Adamskind, kind des toorns, zondaar, schuldige in Gods heilige ogen. Het is

Koningin Beatrix 69 jaar

Hare Majesteit Koningin Beatrix mocht deze week haar 69e verjaardag vieren. Van harte willen wij haar de onmisbare zegen des Heeren toewensen over het 70e jaar van haar leven dat zij nu is ingegaan.

Onze vorstin heeft vanaf haar aantreden in 1980 met buitengewone plichtsbetrachting haar ambt uitgeoefend. Van meet af aan maakte zij indruk door haar deskundigheid op vele terreinen. Het is moeilijk in te schatten hoe ver haar invloed reikt in ons staatkundig bestel, maar juist in dagen van informatie en formatie van nieuwe kabinetten komt het ons voor dat die invloed niet moet worden onderschat. Ongetwijfeld zijn er in ons vorstenhuis zaken die zorgen geven en verdrietig stemmen. Liever dan die zaken uitgebreid te signaleren en te etaleren, zouden wij ze moeten brengen voor het aangezicht van die God, in Wiens handen ook het hart des konings is als waterbeken: Hij neigt het tot al wat Hij wil. Stellig heeft ons vorstenhuis bekering nodig, maar dat hebben wij niet minder nodig, in ons huiselijk, kerkelijk en persoonlijk leven. Wie voor God mag buigen, staat niet meer boven een ander.

De liefde tot ons vorstenhuis stoelt niet op mensverheerlijking of romantiek. Liefde is ook niet blind, al zegt

het spreekwoord van wel. Onze verbondenheid heeft oude wortels: wij weten dat God eenmaal het huis van Oranje heeft willen gebruiken om ons land te bevrijden van de tirannie, juist ook van de rómse tirannie. Bladerend in de preek die ds. G.H. Kersten heeft uitgesproken ter gelegenheid van de geboorte van de Prinses van Oranje op 31 januari 1938; trof mij die liefde. Luister maar wat de Rotterdamse predikant in zijn voorafsprak zei: "Dag bij dag en nacht bij nacht verbeidde ieder meelevend vaderlander de tekenen, die van de nieuwe loot uit de Oranjestam zouden getuigenis geven, tot op maandagmorgen bulderende kanonschoten, beierende klokken, fluitende schepen de blijmare van Noord tot Zuid, van Oost tot West, in minder dan geen tijd het gehele volk gemeen maakten. En geen betere wens zouden wij onze thans 69 jarige vorstin kunnen toebidden dat hetgeen ds. Kersten later in zijn preek opmerkte: "De Heere verheerlijke Zich naar de rijkdom Zijner ontferming in de Oranjetelg (...) Hij make de jonge prinses een Juliana van Stolberg, als de Friese vorstin van wie de geschiedschrijver meldt dat zij een christin was, niet naar de mode van de tijd, maar door hartveranderende genade..."

ds. A. Moerkerken

zo nodig dat wij een nieuwe naam ontvangen uit God. In de wedergeboorte, als de Heere Zijn werk begint in het hart van een zondaar, krijgt die zondaar om Christus' wil een nieuwe naam. Als een mens geboren wordt, dan krijgt die mens een naam; in de wedergeboorte krijgt die mens een nieuwe naam. Dan wordt een kind des toorns aangenomen tot een kind van God. Die nieuwe naam wil zeggen dat die zondaar in een nieuwe verhouding tot God gesteld wordt, dat die zondaar de Heere toebehoort. Die nieuwe naam betekent ook dat een nieuw leven geschonken wordt. Dat geldt al Gods kinderen, maar de oefeningen des geloofs zijn zo nodig om te komen tot de *bewustheid* daarvan. Jesaja 62:2 zegt van Gods kerk

dat zij met een nieuwe naam genoemd zal worden, welke de mond des Heeren uitdrukkelijk noemen zal. De kanttekeningen merken daarbij zo kostelijk op: "Gij zult vernieuwd en in een betere staat gebracht worden, dan gij tevoren waart, en deze nieuwe en betere staat zal oorzaak zijn van de nieuwe naam; die van nature zijn kinderen des toorns, Ef.2:3, zullen uit genade genoemd worden kinderen Gods, 1 Joh.3:1." Wat een rijke weldaad als dat gebeuren mag, als de Heere die nieuwe naam nu ook uitdrukkelijk gaat noemen in het zondaarshart door Woord en Geest, zodat ik het weten mag, zodat ik het zelf uit Zijn mond heb gehoord. William Huntington mocht vanaf dat ogenblik achter zijn naam zetten s.s., dat

wil zeggen "saved sinner", geredde zondaar. Vorsten gaven hun gunstelingen vaak nieuwe titels en nieuwe namen, zoals bij Daniël en zijn drie vrienden. En met eerbied gesproken, dat doet de Heere ook. Al Gods kinderen ontvangen een nieuwe naam: "Ik zal hem geven een witte keursteen, en op de keursteen een nieuwe naam geschreven, welke niemand kent, dan die hem ontvangt" (Openb.2:17). Alleen degene die de naam ontvangt, kent hem. Dat wil zeggen dat het zo'n persoonlijke zaak is tussen de Heere en onze ziel. Die nieuwe naam is één prediking van Goddelijke genade. Die nieuwe naam predikt dat de zondaar, hoewel hij in zichzelf zondaar blijft, om Christus' wil een begenadigde geworden is.

Een wijd vergezicht

De Heere heeft Abraham de betekenis van zijn nieuwe naam ook willen uitleggen: "Ik heb u gesteld tot een vader

In de wedergeboorte, als de Heere Zijn werk begint in het hart van een zondaar, krijgt die zondaar om Christus' wil een nieuwe naam.

van menigte der volken" (vers 5). Dus die naam ging verder dan Abrahams eigen nakomelingen, verder dan zijn eigen volk. In die naam zit iets *wereldwijds*. De Heere vervolgde dan ook in het zesde vers: "En Ik zal u gans zeer vruchtbaar maken, en Ik zal u tot volken stellen; en koningen zullen uit u voortkomen." Er werd door de Heere dus gesproken over volken, over koningen. Wat een wijd uitzicht werd hier voor Abraham geopend. En bij dat alles sprak de Heere keer op keer: "Ik zal". En Hij is de God Die niet liegen kan. Zo wilde de Heere Abrahams geloof wonderlijk versterken.

Wat betekenen die woorden des Heeren tot Abraham toch? Romeinen 4 zegt ons dat hij de vader zou worden van allen, die geloven (zie Rom.4:11). Die gelovigen zal de Heere halen uit alle volken. Calvijn zegt dat de verscheidenheid van volken in Hem één zal worden. Waar de Heere Zijn kinderen ook vandaan haalt, uit welk volk ook, maar in dat geloof zijn ze één en is Abraham hun aller vader. Allen zijn ze één in hetzelfde geloof dat Abraham kennen mocht. Bij het

woord van God tot Abraham over die koningen, kunnen we denken aan de koningen van Israël, de koningen uit het huis van David. Maar uiteindelijk komen we dan uit bij de grote Koning, Jezus Christus, en bij Zijn eeuwig Koninkrijk. Zijn we door wedergeboorte al onderdaan geworden van Koning Jezus? Leerden we al

als schuldigen buigen voor Hem? Dan horen we bij alle geestelijke nakomelingen van Abraham, die de dood in zichzelf, maar het leven in Christus gevonden hebben.

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. van Eckeveld

Als een briesende leeuw

„Voor den christen zij, vanwege het slechte gehalte van de bioscoopvoorstellingen, volstreekte onthouding het parool". Zo werd rond 1930 in de Gereformeerde Kerken geoordeeld over film en bioscoop.

Het aangehaalde citaat is afkomstig uit de eerste druk van de Christelijke Encyclopedie. Ook religieuze films konden volgens de auteur (ds. J.P. Tazelaar) niet door de beugel. „Wij mogen de heilige realiteiten des geloofs niet voorstellen door de schijnbewegingen van den film".

Inmiddels zijn we driekwart eeuw verder. Niet alleen zijn de Gereformeerde Kerken verdwenen, maar van het verzet in hun kring tegen bioscoop en film is niets meer overgebleven. Dat was al bij een volgende generatie aan het tanen. De vrijgemaakte gereformeerden hebben hun verzet tegen de bioscoop langer volgehouden. Maar de vrij geruisloze aanvaarding van de televisie in de vrijgemaakte gezinnen ondermijnde op den duur de afwijzing van de bioscoop. Als je thuis via het beeldscherm allerlei films bekeek, waarom zou het dan in de bioscoop niet mogen? Onmiskenbaar heeft die ontwikkeling bijgedragen aan de verwereldlijking van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) en allerlei verschuivingen op kerkelijk gebied. Tussen de vrijgemaakten en de inmiddels opgeheven Gereformeerde Kerken bedraagt de afstand één of hooguit anderhalve generatie.

Nieuwe perspectieven

In de Gereformeerde Gemeenten en aanverwante groepen slaagde men er geruime tijd in de televisie buiten de deur te houden. Maar de voortgaande technologische ontwikkeling bood de duivel nieuwe perspectieven. Dvd's met speelfilms zijn op grote schaal

verkrijgbaar, om de prijs hoeft men het niet te laten en op elke multimediacomputer kunnen ze vertoond worden.

Blijkens een recent onderzoek van het RD is de speelfilm in reformatorische kring onder de jongere generatie in hoge mate geaccepteerd. De jeugd van onze gemeenten vormt daar bepaald geen uitzondering op. De overstap naar televisie en bioscoop is dan niet zo groot meer. Al eerder waren er allerlei signalen in die richting, die nu door het RD-onderzoek bevestigd worden. Kennelijk is er in onze gezinnen een dam doorgebroken. Kerkelijke bezwaren tegen het toneel zijn immers eeuwenoud en in later jaren viel de film daar ook onder. Maar wat driekwart eeuw geleden in de brede gereformeerde gezindte nog als taboe gold, is nu in bevindelijk gereformeerde kring door een belangrijk deel van de jongere generatie (en wellicht ook door hun ouders) geaccepteerd. Dat geeft wel te denken.

Daarbij mag en moet uiteraard de vraag gesteld worden of er in het (recente) verleden wel voldoende voorlichting gegeven is op dit gebied. Voorlichting die uiteraard waarschuwend was, maar ook ter zake. Natuurlijk, men wist wel dat onze gemeenten tegen het toneel, tegen de bioscoop en tegen de film waren, zoals er nog een heel rijtje zaken opgesomd kan worden waar we vanouds tegen zijn. Maar werd ook voldoende uitgelegd waarom men tegen was? Of gingen we er te makkelijk vanuit dat jong en oud dat wel wist en die bezwaren wel zou overnemen?

Is elke vorm van rollenspel verkeerd? Dat gaat wel erg ver. Dat kinderen onder elkaar vadertje en moedertje spelen is nooit als probleem gezien. Maar ook voor volwassenen kan rollenspel heel zinvol zijn bij allerlei vor-

men van instructie en training. Op die manier kun je bijvoorbeeld werklozen bijbrengen hoe ze met meer kans op succes een sollicitatiegesprek moeten voeren. Bij rampenoefeningen krijgen allerlei mensen de rol van slachtoffer toebedeeld. Dat heeft zeker zijn nut.

Grenzen

Maar er zijn een aantal grenzen die we, zeker voor amusementsdoeleinden, niet moeten overschrijden. En dat zijn juist de grenzen waar de makers van een speelfilm bij voorkeur overheen gaan. Liefst zo ver mogelijk. Omdat ze dan het meeste publiek trekken. En dergelijke films zijn nu eenmaal commerciële producties, waar forse investeringen mee gemeoid zijn. Wat zijn die grenzen? In dit verband moet zeker de dood genoemd worden. Wie ook maar enig besef heeft van de ernst van de eeuwigheid, zal moeten toegeven dat daar geen spel mee gespeeld kan worden. Ernstige ziektes, sterfbedscènes, dodelijke ongelukken, moordpartijen, zelfmoorden en dergelijke mogen niet nagespeeld worden. Zeker niet om de mensen daarmee te vermaken.

Een tweede grens is die van de seksualiteit. Alle onkuisheid is van God vervloekt, zo leert ons de catechismus. „Daarom verbiedt Hij alle onkuisen daden, gebaren, woorden, gedachten, lusten en wat de mens daartoe trekken kan” (antw. 109). Dat mogen wij in een film dus ook niet aan het publiek presenteren en zeker niet als aantrekkelijk of onschuldig voorstellen. De derde grens die ik hier zou willen noemen is die van de heiligheid van God, van Zijn Naam en van Zijn dienst. In een film of op het toneel mag niet gevloekt worden, zelfs al zou dat vervolgens worden afgekeurd. Er mag ook niet gespot worden met God en godsdienst. Maar deze grens wordt evenzeer overschreden met religieuze films. Films waarin iemand de rol van Mozes of Jezus of Luther moet spelen, waarin tot God wordt gebeden en acteurs een geestelijke boodschap moeten uitdragen. Op die manier wordt het heilige tot een spel gemaakt.

Zo zijn er nog wel meer grenzen aan te geven. Hoe wordt omgegaan met de andere geboden van God? In hoeverre wordt het kwaad voorgesteld als iets aantrekkelijks? Ik denk verder ook aan het criterium van ijdel (leeg, inhoudsloos) vermaak. „Wend, wend mijn oog van d'ijdelheden af”, zo bidt de psalmdichter. Verstaan wij nog iets van de ernst van het leven? In feite is

hiermee al een vernietigend oordeel uitgesproken over het overgrote deel van de speelfilms die geproduceerd worden. Seks en geweld zijn nu eenmaal de onmisbare ingrediënten van een succesvolle film. En een echte kerel moet af en toe stevig vloeken. Bovenal willen de mensen vermaakt worden. In films die een wat meer documentair karakter dragen (zoals over de ondergang van de Titanic) worden erotische fragmenten gestopt om de aantrekkelijkheid te vergroten. Daarnaast zijn occulte films in opmars. En wat de religieuze film betreft, er zijn bijvoorbeeld in de loop der jaren allerlei Jezusfilms gemaakt. Sommige daarvan hadden een commercieel doel, andere waren vooral bedoeld als evangelisatiemiddel. Volgens de initiatiefnemers van dergelijke evangeliserende Jezusfilms zouden daardoor tienduizenden mensen tot geloof gekomen zijn. Nu geldt altijd dat God met een kromme stok een rechte slag kan slaan. Daar moeten wij afblijven. Maar we moeten ons ook niet laten imponeren door die cijfers. Bij de makers van zo'n film is weinig besef van de heiligheid van Gods Zoon en van de diepgang van Zijn bitter lijden en sterven. Anders zou men dat zo niet durven uitbeelden. Maar evenzeer is er weinig besef van de ernst van de zonde en de onwil en de onmacht van de mens om zich te bekeren. Vandaar dat men z'n bekeerlingen bij duizenden en tienduizenden telt. Het een hangt met het ander samen.

Ander medium

Maar hoe zit dat dan met allerlei boeken waarin mensen gedood worden of zich op zedelijk gebied misdragen. Kan dat dan wel? Laten we voorop stellen dat er veel boeken verschijnen die qua inhoud en strekking zonder meer af te keuren zijn. Ook al worden ze soms gepresenteerd als literatuur bij uitstek en worden de auteurs met prijzen beloond voor hun meesterwerk. Je ziet nogal eens dat ook in reformatorische kring mensen zich daardoor gemakkelijk laten imponeren. „Zo'n boek moet je toch wel gelezen hebben”, zo vinden ze, al is de boodschap nog zo goddeloos en zedeloos. In dit verband is echter van doorslaggevende betekenis dat het bij boek en film gaat om verschillende media, die elk hun specifieke eigenschappen hebben. Men zou kunnen zeggen dat vergeleken met een boek,

een film of toneelstuk een veel grotere realiteit vertoont. Daarom kan een boek qua inhoud beslist acceptabel zijn, terwijl dat bij een verfilming daarvan heel anders komt te liggen.

Het is niet zo moeilijk die stelling met allerlei voorbeelden te illustreren. Het maakt immers een groot verschil of de schrijver van een boek vertelt dat de buurman vloekend de deur uit loopt of dat men dat in een film laat gebeuren. Het maakt nogal wat uit of in een boek beschreven wordt dat moeder ernstig ziek is en vanaf haar ziekbed haar diepbedroefde kinderen wijst op het ene nodige, of dat je dat alles in een film (al dan niet christelijke) acteurs laat uitbeelden. Het maakt een groot verschil of beschreven wordt dat vader aan het avondmaal gaat of dat je voor de verfilming van het boek een avondmaalsbediening in scène zet. Liefdesrelaties kunnen in een boek op een alleszins aanvaardbare of zelfs positieve manier beschreven worden, maar je komt heel anders uit wanneer je die rollen in een film laat uitbeelden. Niet alleen gaan de acteurs die relaties beroepshalve aan, de presentatie krijgt ook een veel geprononceerder en daarmee erotischer karakter.

Lange traditie

Onze afwijzing van de speelfilm ligt in het verlengde van een lange traditie van toneelbestrijding. De oude christelijke kerk veroordeelde zonder meer het toneel, met name vanwege de zedeloosheid van de voorstellingen en de eerloosheid van de acteurs. Daarentegen werd in de Middeleeuwen positief geoordeeld over toneelspel met een geestelijke boodschap en die positieve houding werkte aanvankelijk nog door onder de reformatoren. Al spoedig kwam men echter tot een radicaler opstelling.

In Genève werd vanaf 1584 een eeuw lang geen toneelstuk opgevoerd. Vondel kwam vanwege zijn toneelstukken in conflict met de Amsterdamse kerkenraad. We zagen reeds hoe negatief driekwart eeuw geleden in de kring van de Gereformeerde Kerken over film en bioscoop geoordeeld werd. Toch zien we nu een groeiende acceptatie daarvan, met name onder jongeren. Die ontwikkeling heeft duidelijk ingrijpende consequenties.

(slot volgt)

Apeldoorn,

C.S.L. Janse

Bartel Meeuwse, een overtuigd Ledeboeriaan

1907-2007

“Ik kom morgen niet naar de kerk. Ik acht je wel als leraar, maar die hoge Franse hoed ... nee, ik kan niet komen.” Ook al wist ouderling Bartel Meeuwse uit Krabbendijke zich geestelijk verbonden aan ds. H. Roelofsen, hij kon er niet overheen stappen dat de predikant een modern ambtsgewaad droeg. Dat was een barrière. Totdat Bartel kennelijk kreeg te zien dat verschil van opvatting over ambtskleding geen scheiding mocht brengen. Even opmerkelijk was de wijze waarop hij zijn bezwaren tegen de berijming van 1773 kwijtraakte.

Bartel Meeuwse hield graag vast aan hetgeen de ouden hem hadden geleerd. Het was zijn vaste overtuiging dat de Heere werkte in de lijn der geslachten en de zonen geroepen waren in het spoor der vaderen te gaan. Daarom was hij zo gehecht aan de oude vertrouwde gebruiken. Nieuwigheden brachten volgens hem vooral narigheden. Dat vasthouden aan ‘der vaad’ren pand’ was opmerkelijk. Bartel had juist gebroken met het geestelijke erfgoed dat hij van huis uit had meegekregen. Hij was op 9 september 1851 in Krui-

ningen geboren uit hervormde ouders.

Hoewel hij al jong indrukken had van dood en eeuwigheid, leefde Bartel een aantal jaren naar het goeddunken van zijn hart. Enige tijd na zijn huwelijk in 1879 ging hij over naar de Gereformeerde Gemeente van Krabbendijke. In die jaren had hij sterk het besef voor God niet te kunnen bestaan en zo niet te kunnen sterven. Na veel worstelingen mocht Bartel vergeving van zonden ontvangen.

Op 36-jarige leeftijd werd Meeuwse tot ouderling van de gemeente Krabbendijke gekozen. Hij durfde zijn verkiezing niet te aanvaarden, mede omdat hij in zijn jeugd nooit had leren lezen of schrijven. Bedanken durfde hij echter ook niet. Daarom vroeg hij bedentijd. In die dagen bepaalde de Heere hem krachtig bij de woorden: “Zo zult gij niet bezorgd zijn hoe of wat gij spreken zult, want het zal u in dezelve ure gegeven worden, wat gij spreken zult” (Matth. 10:19). Dat gaf hem vrijmoedigheid het ambt te aanvaarden. Met voortvarendheid maakte hij zich nadien de lees- en schrijfkunst eigen. Meeuwse diende de Gereformeerde Gemeente van Krabbendijke ruim vijftig jaar als ouderling. Hij catechiseerde, las preek en bevestigde huwelijken. Hij was een man van gezag, niet het minst vanwege zijn geestelijk leven.

Spotters

Toch kende Bartel ook zijn zwakke momenten, waarop hij meer op de omstandigheden lette dan op de macht van zijn Meester. Als knecht werkte hij bij een boer die geregeld vloekte. Ook al voelde Bartel dat hij deze man moest waarschuwen, toch deed hij het niet omdat hij bang was zijn broodwinning te verliezen. Dat verzaken van zijn plicht om te vermanen had tot gevolg dat hij de innige omgang met de Heere moest missen. In zijn ambtelijk werk werd hij nog wel ondersteund, maar in zijn persoonlijk leven was het donker. Pas

na twee jaar beleed hij de Heere zijn schuld. Hij waarschuwde zijn baas, die hem op staande voet ontsloeg. Tot zijn grote verwondering kwam er al de volgende dag een boer naar hem toe, die hem direct in dienst nam.

“Ik ben alleen maar vrijmoedig als de Heere me helpt,” zei Bartel eens. Dat bleek wel toen hij als voorman bij een vlasboer in de oogsttijd moest werken met Brabanders die vaak vloekten. Bartel durfde aanvankelijk niet te waarschuwen. Tot de eer van God hem ging drukken. Hij sprak de werkmannen aan, die nadien uit respect voor “Bartje” het lasteren van Gods Naam lieten. Sommigen vertelden hem dat zij niet eens beseften dat ze vloekten, laat staan dat ze wisten dat dit niet mocht.

“Zo zult gij niet bezorgd zijn hoe of wat gij spreken zult, want het zal u in dezelve ure gegeven worden, wat gij spreken zult.”

Ledeboeriaan

In kerkelijk opzicht wilde Meeuwse staan in de lijn van ds. Ledeboer. Vandaar dat hij heel nadrukkelijk vast wilde houden aan het oude ambtsgewaad en de berijming van Petrus Datheen. Toen ds. Roelofsen, na zijn overkomst in 1905 vanuit de kruisgezinde gemeenten naar de ledeboeriaanse, eens een zondag in Krabbendijke kwam preken, wilde Meeuwse pertinent niet bij de predikant ter kerke gaan. Ds. Roelofsen droeg een hoge hoed en een lange broek in plaats van een steek en een kuitbroek.

Maar in de nacht van zaterdag op zondag kon Meeuwse de slaap niet vatten. Thuisblijven als ambtsdrager doe je niet zomaar, dat besepte hij ook wel. In die nacht bepaalde de Heere hem bij de geschiedenis van Judas die de Heere Jezus met een kus verraadde. Meeuwse zag dat de Heere Jezus wat de kleding betrof niet onderscheiden was van Zijn discipelen. De les die hij trok was: kleding mag geen breekpunt zijn. De volgende morgen ging hij naar de kerk. Tegen zijn broeders zei hij: “Ik ben genezen.”

Ook zijn bezwaren tegen de psalmberijming van 1773 moest hij laten varen. En dat juist op de vergadering

van oktober 1907 in Rotterdam waar-op Kruisgezinden en Ledeboerianen verenigden en ds. Boone ondermeer vanwege de berijming niet meeging. Samen met zijn ambtsbroeder Bastiaan Sonke reisde Meeuwse op 8 oktober 1907 met de trein naar Rotterdam. Ze zouden overnachten bij ds. N. H. Beversluis om de volgende dag op tijd te zijn voor de belangwekkende samenkomst.

Onderweg vroeg Meeuwse zich af hoe hij ooit bij de pastorie van ds. Beversluis zou komen. Hij was in Rotterdam totaal onbekend. En iedere keer als hij daaraan dacht werden zijn gedachten bepaald bij de psalmregels: "God is recht, dus zal Hij door / Onderwijzing hen, die dwalen, / Brengen in het rechte spoor." Op het station aangekomen, vroeg hij enkele malen de weg. Steeds was het antwoord: "Recht door." Zo kwamen Meeuwse en Sonke al spoedig bij ds. Beversluis, aan wie Bartel zijn opmerkelijke ervaring vertelde. Ds. Beversluis luisterde vooral. Maar toen op de vergadering het over de psalmberijming ging en Meeuwse vurig pleitte voor het gebruik van Datheen in alle gemeenten, vroeg ds. Beversluis of hij zich nog de versregels herinnerde die hem tijdens de treinreis hadden beziggehouden. "Wist u," aldus ds. Beversluis, "dat dit vers, waar u elke keer bij bepaald werd, een gedeelte is van Psalm 25:4 naar de berijming van 1773?" Daarop ging Bartel Meeuwse zitten. Beschaamd. Ook de psalmberijming was voor hem geen breekpunt meer.

Koninklijke begrafenis

Tot 1938 mocht hij dienen als ouderling. Hij was vaak afgevaardigd naar een meerdere vergadering. Aan zijn oordeel werd veel waarde gehecht. Bij veel vromen stond hij bekend als "het oude Barteltje". In zijn persoonlijk leven had hij met veel moeite te kampen. "Maar als de Heere in de verdrukking meekomt, dan is het goed wat de Heere doet", schreef hij in 1935 aan Jane Welleman. "Als we geen strijd hebben kunnen we ook geen troost ontvangen, nietwaar? Want in de verdrukking wordt Zijn arm volk geoefend, en dat is een school daar raken we nooit in volleerd."

Op 22 mei 1938 herdacht hij een halve eeuw in de dienst van de Heere werkzaam te zijn geweest. Drie maanden later overleed hij op 30 augustus 1938 na een korte ziekte. Met recht schreef ds. Kersten boven

het begrafenisverslag in De Saambinder: Een koninklijke begrafenis. Toen hij op 2 september werd begraven, was Krabbendijke versierd vanwege de festiviteiten rond het regeringsjubileum van koningin Wilhelmina. De begrafenistoet, bestaande uit zo'n 1500 mensen, ging onder versierde bogen en poorten naar het kerkhof. Op het graf zei ds. M.

Hofman: "We hebben een prins grafwaarts gedragen."

Dit is het eerste artikel in een reeks portretten van ambtsdragers die in de achterliggende eeuw als ouderling onze gemeenten hebben gediend.

Redactie

VAN OVERZEE

Afscheid van een president

We lezen in Psalm 49: "De mens nochtans die in waarde is, blijft niet; hij wordt gelijk de beesten die vergaan." De dichter spreekt in deze psalm van de ijdelheid, de vergankelijkheid van aardse goederen. We vinden hier een tegenstelling tussen het ijdel vertrouwen van wereldse mensen op hun rijkdom, macht en eer, en het heilig vertrouwen van de gelovigen op God, Die hen uit de doden zal opwekken en hun het eeuwige leven zal schenken.

Tegenstellingen

Amerika is het land van grote tegenstellingen. Enerzijds is er haast onvoorstelbare rijkdom, anderzijds leven heel wat mensen in schrijnende armoede. Maar hier vinden we een nog grotere tegenstelling. Het gaat hier over eeuwig wel of wee, over rampzaligheid en eeuwige heerlijkheid. "De mens nochtans die in waarde is", dat is hier de benaming van hen "die op hun goed vertrouwen en op de veelheid huns rijkdoms roemen" (vers 7) en van degenen die de landen naar hun namen noemen (vers 12). Die mens blijft niet, hij wordt uitgeroeid en z'n plaats wordt hier niet meer gevonden. De dichter mag door genade een andere verwachting hebben: "Maar God zal mijn ziel van het geweld des grafs verlossen." De Heere heeft hem een plaats bereid, en zal hem, op Zijn tijd, opnemen in heerlijkheid. Wat een tegenstelling is er nu al tussen diegenen die God dienen en Hem vrezen, en hen die voor eigen rekening voortreizen, en die hun lege hart proberen te vervullen met geld, goed, eer en macht! Ze moeten het eens alles ach-

terlaten, terwijl de Heere Zijn liefhebbers zal doen beërven wat bestendig is.

Presidenten

Kort geleden vernamen we dat een van de vroegere presidenten van Amerika, Gerald Ford, gestorven was. Hij was oud geworden, 93 jaar, maar ook voor hem is het eind van zijn reis gekomen. Nu gaan we hier geen oordeel uitspreken over waar die reis naartoe is geweest, dat past ons trouwens ook niet, maar ook presidenten moeten verschijnen voor de Rechter van hemel en aarde. Voor Hem voor Wiens rechterstoel wij allen eens zullen staan. De apostel wijst erop in 2 Korinthe 5:10: "Want wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrege, hetgeen door het lichaam geschiedt, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad."

Maar kort heeft Gerald Ford aan het roer gestaan. Hij moest de vorige president vervangen, die door het Watergate schandaal zijn hoge ambt moest neerleggen. Het land was in grote beroering en Ford heeft middelijkerwijs ertoe bijgedragen dat de rust weerkeerde. Hij heeft als een stabiliserende factor veel voor z'n land mogen betekenen. Dat hij door een presidentieel pardon zijn voorganger van rechtsvervolgung ontsloeg, heeft lang niet iedereen hem in dank afgenomen. Volgens deskundigen is dat zelfs de oorzaak geweest van het feit dat hij niet voor een nieuwe termijn gekozen werd.

De begrafenisstoet

We zagen de begrafenisstoet voorbij-

trekken in Grand Rapids. Daar moest hij immers begraven worden, in de plaats waar hij opgegroeid was. Dat was zijn uitdrukkelijke wens geweest. Daar bracht hij zijn jonge jaren door, vond hij zijn vrouw en begon aan zijn carrière die hem onverwacht tot de hoogste positie van het land zou brengen. Duizenden mensen stonden aan weerszijden van de straten te wachten, op die koude middag in januari, om van Gerald Fords laatste tocht getuige te zijn. Het was het afscheid van een thans, naar het bleek, zeer gewaardeerd president. Want of men nu Republikein of Democraat was, ieder had niets dan lovende woorden voor de overledene. Hij was een man die niet naast z'n schoenen was gaan lopen, maar gewoon gebleven was, een man van het volk, gemakkelijk te benaderen, nederig, eerlijk en betrouwbaar. En dat kan in het algemeen niet van zoveel politici gezegd worden. Althans, zo luidt de publieke opinie. Overigens werd er niet zo positief over hem geoordeeld tijdens zijn korte ambtsperiode.

Een "thuiskomen"

Na rouwdiensten en andere plechtigheden in Californië, waar hij zijn laatste jaren had doorgebracht, en in Washington, de regeringszetel, werd het stoffelijk overschot van voorheen "de machtigste man van de wereld" zoals de presidenten van Amerika wel genoemd worden, naar Grand Rapids gebracht. Plaatselijke en regionale kranten schreven erover als een 'thuiskomen'. Daar, op het terrein van het Gerald Ford museum, werd in een privé ceremonie het stoffelijk overschot begraven. "Want gij zijt stof en gij zult tot stof wederkeren." Ook voor u en voor mij, voor presidenten zowel als daklozen op straat, geldt het "en als de boom naar het zuiden, of als hij naar het noorden valt, in de plaats, waar de boom valt, daar zal hij wezen" (Pred. 11:3b). Het was wel een indrukwekkende stoet van auto's met vele hoogwaardigheidsbekleders die aan ons voorbijtrok. Er werd nog respect getoond, ook op straat. Toch, wat is mensenroem vergankelijk!

Vreemdelingen

We hebben wel rondom een graf gestaan waar soms niet "vele wijzen naar het vlees, niet vele machtigen, niet vele edelen" samengekomen waren, maar waar van het goed, weggelegd voor "het onedele der wereld

en het verachte" maar door God uitverkoren, getuigenis mocht worden gegeven. Waar gesproken mocht worden van Gods werk in het leven van zwervers die mochten thuis komen. Dat zijn mensen die hier gasten en vreemdelingen geworden zijn. Die zichzelf hebben leren verfoeien in stof en as, maar die bij God uitverkoren en dierbaar waren. Die de roep gehoord hebben, door de krachtvolle werking van de Heilige Geest in hun hart: "Hoor, o dochter, en zie, en neig uw oor, en vergeet uw volk en uws vaders huis" (Psalm 45:11). Aan hen heeft de Heere waargemaakt: "Zo zal de Koning lust hebben aan uw schoonheid." Voor hen zal het een wonderlijk thuiskomen geweest zijn.

"Maar Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op de Naam des HEEREN betrouwen."

Ze hebben het heimwee leren kennen naar de volkomen verlossing van de zonde en om Hem, die dierbare Koning, Die hun hart heeft ingenomen door Zijn liefde, te mogen aanschouwen en bewonderen.

Ach, wat baat het een mens, al zou hij de machtigste, rijkste of de meest bewonderde in de wereld geweest zijn, als hij onverzoend God moet ontmoeten? Zeker, er zijn ook vorsten en presidenten geweest die toch met dat verachte en onedele, dat onbegrepen, wonderlijke volk van God hebben willen leven en voor wie er hoop mag zijn dat ze nu met hen God mogen grootmaken. Koning David heeft ervan getuigd tegen zijn spottende vrouw Michal in 2 Samuël 6:22: "Ook zal ik mij nog geringer houden dan alzo, en zal nederig zijn

in mijn ogen en met de dienstmaagden, waarvan gij gezegd hebt, met dezelve zal ik verheerlijkt worden." Maar het zijn er niet velen geweest, die geen vreemdeling van die kostelijke gestalte in Davids leven waren.

Gods belofte

Van zo'n imponerende begrafenistoet gaat toch weer een spraak uit: "De mens gaat naar zijn eeuwig huis." Gelukkig zij die leren sterven voor het sterven wordt. Sterven ook aan eigen kracht, wijsheid, gerechtigheid. Dat worden geen gearriveerde, rijke, bezittende mensen, maar een volk voor wie het wonder al groter wordt als zo één als zij zijn, er komen mag. Dat volk zal er *blijven*, bij al wat afvalt. Ook in deze tijd. Dat is Gods belofte: (Zef. 3:12): "Maar Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op de Naam des HEEREN betrouwen." Dat Goddelijk: "Ik zal..."! Niets kan Zijn hoog besluit ooit keren. Want Hij Die spreekt is de HEERE, de Onveranderlijke, de Getrouwe, Die gedenkt aan Zijn Verbond en Die niet laat varen het werk dat Zijn hand begon. En jonge mensen, misschien zou je ook wel zo machtig, zo belangrijk als de president van de Verenigde Staten willen zijn. De Wijsheid, dat is Gods Zoon, de Heere Jezus, geeft een andere raad in Spreuken 9:17-18: "En die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden. Rijkdom en eer is bij Mij, duurzaam goed en gerechtigheid." Rijkdom in Hem Die arm wilde worden om arme, verloren zondaren rijk te maken. Zoek toch aan die rijkdom deel te mogen hebben! Hij is de Zaligmaker Die het verlorene zoekt, het weggedrevene vergadert en Die Zijn ellendig volk, ook thans, een Toevlucht wil zijn.

Een hartelijke groet van de overkant, ds. C. Vogelaar

BOEKENNIEUWS

J. Mastenbroek,
"Een vroegrijpe vrucht"
 Uitg. Gebr. Koster,

Barneveld. Gebonden, 63 pagina's
ISBN 90-551-399-7.
Prijs € 8,90.

Dit boekje beschrijft op een eenvoudige toegankelijke wijze het korte leven van Arie van der Spek (1931-1946), dooplid van de Geref. Gemeente te Moerkapelle. Persoonlijk heb ik hem nog gekend. Het doel van het schrijven van dit boekje is het werk des Heeren dat op zijn sterfbed openbaar kwam, door te geven. Ook eerder gaf hij blijk indrukken te hebben van de ernst van het leven en de noodzaak tot God bekeerd te worden. Zo kon hij al heel jong anderen waarschuwen daar niet aan voorbij te leven.

Het is de schrijver en de uitgever er om te doen, dat dit werk van de Heere niet onder een korenmaat zal worden geplaatst. Bovendien is het een kostbare herinnering voor de oudere generatie van der Spek aan hun jong gestorven broer. Terwijl het nageslacht Gods daden niet mag vergeten en zo is het ook voor hen een aansporing de Heere vroeg te zoeken. Waarbij de Heere toegezegd heeft van geslacht tot geslacht met Zijn werk door te zullen gaan.

Ontroerend is het te lezen, hoe Arie na een zware strijd, in het ziekenhuis getuigen mocht van de hoop die in hem was. Ook tegen het verplegend personeel, dat hem maar kort mocht verzorgen. Hij stierf aan poliomyelites.

Graag beveel ik dit boekje ter lezing aan, opdat het tot geestelijk nut zal zijn voor ieder die het leest.

Moerkapelle,

ds. H. Paul

Dr. H.F. Kohlbrugge,
"Waar toe het Oude Testament"
(Uitg. Boekencentrum, Zoetermeer)
125 blz.; ISBN 90 239 1326 4; € 11,90.

Er zijn boeken die hun waarde houden, ook lang nadat ze geschreven zijn. Eén daarvan is *Waar toe het Oude Testament* van dr. H.F. Kohlbrugge. Voor de Kohlbrugge-reeks is het boek opnieuw in het Nederlands vertaald. Aanleiding om het boek te schrijven was een prijsvraag die in Kohlbrugges dagen werd uitgeschreven. De toonzetting van de prijsvraag stond Kohlbrugge niet aan, maar het onderwerp – de samenhang tussen Oude en Nieuwe Testament – des te meer. De vraag naar de waarde van het Oude Testament, zo schrijft hij, heeft een "zeer grote betekenis voor tijd en eeuwigheid". Ook Kohlbrugge leefde in een tijd waarin het Oude Testament ondergewaardeerd werd. Wat we daarin

lezen, zo heet het dan, behoort echt bij het oude Israël en is voor onze tijd niet meer gezaghebbend. In dat opzicht zijn de tijden van Kohlbrugge weer terug. Vooral vanuit de evangelische beweging wordt het Oude Testament ondergewaardeerd. Dit blijkt op allerlei manieren. Heel concreet zien we het in de evangelische liedcultuur. Trekt deze ook zijn sporen in onze gemeenten en gezinnen, op verenigingen en koren? De psalmen – door de Heere Zelf gegeven! – worden dan minder gezongen. In plaats daarvan komen liederen op programma's die een andere geest ademen dan de prediking die ons lief is. Waarom al die gezangen? In de psalmen zing je haast niet over de Heere Jezus! Is dat waar? Staan de psalmen juist niet vol van de persoon en het werk van de Borg? Heeft de Heere Jezus ze Zelf ook niet gezongen als liederen die Zijn Vader gaf voor de dienst in tabernakel en tempel?

Uit het boekje blijkt dat Kohlbrugge eigenlijk niet zo gelukkig is met de benaming Oude en Nieuwe Testament. Onwillekeurig roept dit een tegenstelling op. Zelf gebruikt Kohlbrugge voor het Oude Testament liever de bijbelse naam "Mozes en de profeten". Het Oude Testament wordt zo gemakkelijk in betekenis achtergesteld bij het Nieuwe. Oud is toch maar oud. Daartegen komt Kohlbrugge sterk in het verweer. Zijn boek is bedoeld om te laten zien dat het Nieuwe Testament vol is van het Oude. Uit het boek blijkt duidelijk dat Kohlbrugge verontwaardigd is over de theologie van zijn tijd waarbij het gezag van Gods Woord niet veilig was. De Heere Jezus stond op de bodem van het geschreven Woord, schrijft Kohlbrugge. Christus behandelde de boeken van het Oude Testament als het betrouwbare en gezaghebbende Woord van God. Is het dan geen schande als velen die zich christen noemen over het Oude Testament spreken als over een "Joods geschrift vol sagen en mythen"? De leerlingen van de heidense filosoof Pythagoras gingen met meer respect om met hun leraar, vindt Kohlbrugge. Wat Pythagoras had gezegd was eenvoudig waar.

Ook nu moeten we zeggen dat wat Kohlbrugge schrijft actueel is. Ook binnen reformatorische kring staat het schriftgezag op de tocht. Vragen worden gesteld. Kunnen er in het Oude Testament sporen te vinden zijn van oude sagen en mythen? Niet weinigen willen zo'n vraag serieus in overweging nemen en ruimte laten voor zulke gedachten. En zo wordt er ook in onze tijd geknaagd aan het schriftgezag. Hoeveel rijker getuigenis gaf Guido de Brès toen hij, met gevaar voor zijn leven, schreef: "En wij geloven zonder enige twijfeling al wat daarin begrepen is... inzonderheid, omdat ons de Heilige Geest getui-

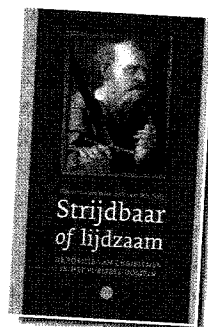
genis geeft in onze harten dat zij van God zijn" (NGB, art. 5). Wie door genade daar iets van mag kennen, zal schrikken van elke opvatting die het gezag van Oud of Nieuw Testament ondermijnt. Laat het boekje van Kohlbrugge ons daarin tot een gids zijn.

Middelburg,

ds. J.M.D. de Heer

Gijsbert van den Brink en Elco van Burg (red.), "Strijdbaar of lijdzaam"
Uitg. Groen, Heerenveen, 2006,
ISBN 90 58294617 ; 378 pag. € 19,50.

Ter gelegenheid van het elfde lustrum van de studentenvereniging CSFR verscheen deze bundel, waarin niet minder dan 14 bijdragen zijn opgenomen. „We hebben te maken met een cultuur waarin de christelijke wortels van onze beschaving steeds vaker worden ontkend en de invloed van christenen minder wordt geaccepteerd“, zo schrijven de samenstellers in de inleiding. „Wat is de gewenste houding van christenen gegeven de huidige situatie?“ Moet die vooral strijdbaar zijn of veeleer lijdzaam?

Op zich is dat een heel relevant thema. De vraag is alleen hoe je dat gaat uitwerken. Wie vraagt je als schrijvers voor zo'n uitgave die verschijnt ter gelegenheid van het jubileum van een studentenvereniging op gereformeerde grondslag? Dat is nu een zeer gevarieerd geheel geworden, uiteenlopend van rooms-katholiek (dr. E. Sengers) en remonstrant (dr. E.P. Meijering) tot Gereformeerde Gemeenten (ds. W. Visscher). Of om het anders te zeggen: een gereformeerd geluid wordt slechts hier en daar aangetroffen.

Veelal wordt zonder nadere onderscheiding gesproken over kerken en christenen. De noodzaak om "naarstiglijk en met goede voorzichtigheid uit het Woord Gods" te onderscheiden, waar de Nederlandse Geloofsbelijdenis van spreekt, wordt hier duidelijk gemist. Zo ziet het CDA-kamerlid J.J. van Dijk als kern van de te vormen christelijk sociale beweging het CNV, de EO en de KRO, de besturenraad, de katholieke onderwijsorganisaties en de VU. Als dat inderdaad de dragers zijn, dan moet je zeggen: dan hoeft dat voor mij niet. Hier hebben wij immers geen affiniteit mee. De ene organisatie is nog meer de exponent van een verwaterd christendom dan de andere.

SGP-senator G. Holdijk behandelt het thema "Christendom en cultuur in het

gereformeerd protestantisme". Hij oriënteert zich daarbij sterk op Van Ruler. De kritiek van Aalders op Van Ruler wordt in een noot afgedaan, maar verdient mijns inziens bepaald meer aandacht. Holdijk signaleert inzake de verhouding kerk en wereld twee eenzijdigheden. In de orthodox-piëtistische vleugel van de kerk is er als gevolg van een persoonlijke bekerings-prediking sprake van een spiritualiserende versmalling, waarbij de terreinen van cultuur en politiek uit het vizier raken. Daarentegen is er in andere sectoren van de kerk een horizontalistische versmalling, waarbij het werk van de kerk dreigt op te gaan in humanisering van de samenleving. In beide gevallen wordt volgens hem fundamenteel tekortgedaan aan de volle breedte en diepte van het bijbels getuigenis. Maar mag je dat zo naast elkaar zetten, alsof beide afwijkingen even ernstig zijn? In het eerste geval is hopelijk het wezen van de bijbelse boodschap bewaard gebleven, terwijl daar bij de tweede variant vrijwel niets meer van over is. Maakt dat geen essentieel verschil?

Terecht bekritiseert prof. H.W. de Knijff dat de Hervormde Kerk na de Tweede Wereldoorlog veronderstelde dat er met het humanisme op allerlei terreinen een grote mate van overeenkomst zou bestaan. Dat bleek volgens hem grotendeels een illusie te zijn. Verder noemt hij het hoogst opmerkelijk dat juist in het revolutiejaar 1968 de landelijke kerkbouwactie van start ging. Deze actie, Antwoord '64, vond echter vier jaar eerder plaats.

De bijdrage van ds. W. Visscher vormt na de vaak teleurstellende hoofdstukken een waardevolle afsluiting van deze bundel. Terecht signaleert hij dat bij de gereformeerden het vreemdelingschap een tamelijk fundamentele gedachte is voor het christelijk leven en voor het staan in deze wereld. Dat vinden we al bij Augustinus. Vandaar dat ds. Visscher zijn bijdrage als titel meegaf: "Een pleidooi voor vreemdelingschap". Christenen staan vreemd tegenover het schema van deze zondige wereld. Zij zijn daar echter ook vreemdelingen omdat zij uitzien naar de volkomenheid van het rijk Gods. Daarbij, zo zegt hij, zal een gereformeerd christen zowel strijdbaar als lijdzaam moeten zijn. „De begrippen sluiten elkaar niet uit maar vullen elkaar eerder aan. Beide zijn nodig aan het begin van de eenentwintigste eeuw." Lijdzaam moet men zijn in het dragen van het kwaad in deze wereld. Maar ook een zekere strijdbaarheid is op straffe van beginselverzaking onopgeefbaar.

Ds. Visscher citeert in dit verband de godsdienstsocioloog G. Dekker. Het is echter niet zo dat Dekker deze vorm van strijdbaarheid vanuit de (verzuilde) eigen kring zonder meer als ondoelmatig afwijst. In

het betreffende citaat wijst hij er op hoe belangrijk die eigen organisaties en verdere groepsvorming zijn voor het in stand houden van de traditionele geloofsopvattingen. Zo is het ook niet juist als de auteur elders een citaat van Dekker uit datzelfde boek presenteert alsof het een reactie is op de situatie aan het begin van de 21^e eeuw. Dat boek, "Oude wijn in nieuwe zakken", dateert immers van 1983.

Alles bij elkaar een bundel die qua inhoud nogal tegenvalt. Uiteraard past bij een stu-

dentvereniging een brede oriëntatie, maar wanneer men pretendeert te staan op gereformeerde grondslag, zou die brede oriëntatie gepaard moeten gaan met een belijnde gereformeerde stellingname. Die wordt nu in veel gevallen gemist. De vraag rijst in hoeverre dat typerend is voor de CSFR. Is het "in Fundamento Reformato" meer dan een historisch relict?

Apeldoorn,

C.S.L. Janse

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Scherpenisse:

ds. A. Verschuure te Krabbendijke.

■ DOVENDIENST TE DORDRECHT

Op D.V. **10 februari** hoopt student G. Heijkamp voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Dordrecht, Mauritsweg 286. De dienst begint om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

■ JUBILEUMBIJEENKOMST 75 JAAR Geref. GEMEENTE WOERDEN

T.g.v. het 75-jarig bestaan van de gemeente Woerden wordt er op D.V. **28 februari** een herdenkingsdienst gehouden, waarin ds. W. Harinck zal voorgaan. Aanvang: 19.30 uur.

Op D.V. zaterdag **3 maart** is er een herdenkingsbijeenkomst. Dan wordt er een terugblik gegeven op de afgelopen 75 jaar en zullen er gesprekken zijn met oud-predikanten en enkele gemeenteleden.

Tevens wordt een jubileumboek gepresenteerd, dat deze dag tegen een speciale prijs verkrijgbaar is. Ontvangst: 9.30 uur, aanvang: 10.00 uur, sluiting: 11.45 uur.

In het bijzonder willen we met dit bericht ook de oud-leden van de gemeente hartelijk uitnodigen voor de dienst en de bijeenkomst, die gehouden worden in de Bethlehemkerk, Oudelandseweg 50.

■ PASTORIEZORGEN(1)

Gezondheid ds. J. Baaijens

Over de gezondheid van mijn geliefde

schoonvader, ds. J. Baaijens (83), emeritus-predikant van Enkhuizen en wonende te Ridderkerk, zijn zorgen. Dinsdag 16 januari moest hij vanwege long- en hartfalen met de ziekenwagen naar het Ikazia-ziekenhuis in Rotterdam vervoerd worden. Daar hebben dagelijks uitgebreide onderzoeken plaats gevonden. De ene kamer van zijn hart blijkt niet goed meer te werken, waar medisch gezien niets aan te doen is. Dit heeft consequenties voor zijn ademhalen en gehele conditie. Waarbij zijn suikerziekte hem steeds danig parten speelt. Hij is behoorlijk verzwakt. Zoals het er nu naar uitziet mag hij weliswaar binnen afzienbare tijd weer naar huis, waar hij - en wij met hem - naar verlangt. Maar dat wil niet zeggen, dat de zorgen voorbij zijn.

Hij ziet zelf in, dat het preken niet meer zal gaan. Op zondag 17 december heeft hij met uiterste krachtsinspanning de dienst geleid in Ridderkerk en in Spijkenisse. In de morgendienst in Ridderkerk overdacht hij Gods Woord vanuit Mal. 4 vers 2: 'Ulieden daarentegen die Mijn naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan...' Daarna heeft de Heere door Zijn daden getoond: het is genoeg geweest! Na ongeveer veertig jaar dit ambtswerk met al de liefde van zijn hart in eenvoud en getrouwheid verricht te hebben. In de liefdedienst des Heeren werkzaam te zijn, was voor hem steeds een verwaardiging. Nu is het Gods tijd om dat te beëindigen. Daarin mag hij dan ook berusten. Het is goed, wat de HEERE doet. De Heere heeft het door alles heen in zijn leven nog nooit verkeerd gedaan. 'Zijn daden getoond en trouwelijk hem geleid'. Het mag nu in zijn hart zijn: 'Bezwijkt mijn vlees en mijn hart, zo is God de Rotssteen mijns harten en mijn Deel in eeuwigheid...' (Psalm 73:26). De

God van Asaf bevestigde in Christus Jezus dit Woord maar en breide ook verder Zijn vleugelen uit over hem en over moeder. Opdat hij nog een poosje voor haar en voor ons gespaard mag blijven, om 'te verkondigen dat de Heere recht is; Hij is mijn Rotssteen en in Hem is geen onrecht (Psalm 92:16)'. Dit verkondigen is immers niet aan de ambtsuitoefening verbonden!

■ PASTORIEZORGEN (2)

Gezondheid ds. A. Moerkerken

Ik heb het hem maar niet gevraagd, want dan zou hij waarschijnlijk geen toestemming geven om erover te schrijven. Maar onze hoofdredacteur, onze broeder ds. Moerkerken, is vorige week in het Rotterdamse Havenziekenhuis opgenomen geweest, om (als leek uitgedrukt) 'aan zijn gal geholpen te worden'. Een ingreep die verder weliswaar op zichzelf mocht meevallen, maar die hem in de komende tijd wel de nodige beperkingen oplegt. Dit geldt zijn werk op onze Theologische School, voor de Saambinder en op de kassel van Capelle-West. Dit zeker ook gezien in het licht van zijn totale gezondheidssituatie als apneu-patiënt. Ter wille van dit laatste staat trouwens ook nog weer een onderzoek in Leiden te wachten. De Heere moge hem voortdurend sterken, opdat dagelijks zal blijken: 'Hij geeft de moede kracht en Hij vermenigvuldigt de sterkte dien, die geen krachten heeft... Maar die de HEERE verwachten, die zullen de kracht vernieuwen; zij zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden, zij zullen lopen en niet moede worden, zij zullen wandelen en niet mat worden (Jes 40:29 en 31)'. Met de scherpe doorn in het vlees van Paulus had de Heere Zijn heilige bedoelingen. Namelijk opdat de genade in Christus Jezus in zwakheid volbracht zou worden. Deze onbevattelijke genade in de overste Leidsman zij mijn geliefde broeder genoeg!

ds. G. J. van Aalst

■ BEVESTIGING EN INTREDE VAN DS. G. HOOGERLAND OP 10 JANUARI 2007 TE KRUININGEN

Na sinds de emeritering van ds. W. Hage ruim 11 jaar vacant te zijn geweest, mocht de gemeente van Kruijningen op woensdag 10 januari weer een eigen herder en leraar ontvangen. Ds. G. Hoogerland, die uit de gemeente van Drachten kwam, werd door de consulent, ds. J.W. Verweij bevestigd met de tekst uit Openbaring 3:7, waarin de verheerlijkte Koning van Zijn Kerk spreekt, ten eerste: tot Zijn dienaar en ten tweede: tot Zijn gemeente.

Johannes werd, gescheiden van zijn gemeente door zijn verbanning naar Patmos, door de regering van die verheerlijkte Koning dienstbaar gemaakt voor alle gemeenten, tot op deze dag.

In zijn brief, gericht aan de engel der gemeente van Philadelphia, moet hij getuigen van de Heilige en de Waarachtige, die de sleutel Davids heeft, Die opent, en niemand sluit, en Die sluit en niemand opent. Maar de ontdekking, dat Hij van de mens ook volkomen heiligheid en waarheid eist, doet beven voor Zijn aangezicht. Buiten de vlekkeloze heiligheid van het enig Offerlam zal geen bestaan te vinden zijn. Daar zal straks uw dienaar op mogen wijzen. Alleen voor hen die eerlijk en oprecht gemaakt zijn ligt daar troost in. De Koning van Zijn Kerk heeft de deur ontsloten die wij zelf in het nachtslot hebben geworpen, en niemand kan die sluiten. Elke zondag wordt door de dienst van zijn knechten de deur van Gods Koninkrijk geopend. Aangrijpende waarheid, dat wie hier geen acht op geeft eenmaal kloppen zal op een gesloten deur. Beproeft dan uzelf, de Heilige Geest alleen kan harten openen, de dienaar kan dit niet. Maar hij mag oproepen tot bekering en geloof. Voor ware boetvaardigen die hun zonden belijden en laten is plaats bij God. Na het lezen van het formulier, sprak ds. Hoogerland het 'ja ik, van ganser harte' uit. Ds. Verweij heet ds. Hoogerland hartelijk welkom, ook in de classis. De Heere geve nog als slijk te mogen worden gebruikt aan Zijn vingers. Hij wenst de gemeente toe hem als een geschenk uit Gods hand te mogen ontvangen. Moge de Heere in de gemeente gebed voor hem geven en zijn arbeid door Zijn Woord en Geest tot zegen stellen.

's Avonds hield ds. Hoogerland zijn intredepreek naar aanleiding van Matth. 3:11. Stil gestaan werd bij de bediening van een onwaardige dienaar, die ten eerste oproept tot bekering en ten tweede heenwijst naar Christus. Groot was het voorrecht van Johannes de Doper, die in de eenzaamheid van de woestijn werd voorbereid op zijn verantwoordelijke taak.

Ds. begeert en hoopt als Johannes het Woord te brengen: 'Bekeert u!' God eist met recht, krachtens de volmaakte schepping. Deze prediking is niet vleidend, maar een scherp zwaard, het hart doorstekend, maar nodig om plaats te maken voor de balsem van het Evangelie. In de levendmaking door Gods Geest wordt de zonde smartelijk, ja de dood. Hierin is geen terugkeer mogelijk. Dan gaat de mens zich zelf opknappen. Gelukkig hen die dat niet lukt. Daar komt plaats voor Christus. Maar het: 'Bekeert u!' duurt het gehele leven, ook na ontvangen genade. Geve de Heere licht van boven, nodig voor een gunnende

maar niet minder een separerende, onderscheidende prediking om ook alle valse gronden aan te wijzen. Geve de Heere hem ook van zich zelf af te mogen wijzen, en Christus centraal te mogen stellen, de enige grond van zaligheid. Hij begeert die Bruidegom te prediken in al Zijn schoonheid. Een volheid die nooit is uit te drukken. Hij is gezalfd door de Heilige Geest, zonder mate. Wat een voorrecht, als een Johannes, zichzelf niet waardig te keuren Zijn schoenen Hem na te dragen. Hij roept de gemeente op het niet van hem, maar van de Heilige Geest te verwachten, Die alleen het hart kan openen. Daarna sprak hij tot de bevestigder, predikanten, ambtsdragers, kerkenraad van zijn vorige en nieuwe gemeente met de consulentgemeenten, gemeente, burgerlijke overheid, vrienden en bekenden, familie en gezin. Gedenk aan de God van de voorgeslachten, Hij geve allen het ene nodige.

De nieuwe predikant werd toegesproken door ds. A. Verschuure namens de classis Goes en de particuliere synode Zuid. Burgemeester A.J. Huisman sprak namens de burgerlijke gemeente. Ouderling Van de Vreede sprak namens de gemeente en kerkenraad van Kruijningen. Hij riep de predikant een hartelijk welkom toe in de gemeente. Bovenal wenste hij hem de bediening van Gods Geest toe. Kerkenraad Geref. Gemeente Kruijningen.

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS THOLEN 17 JANUARI 2007 TE NIEUWERKERK

Namens de roepende kerk van Nieuwerkerk wordt de vergadering geopend door ds. A.J. Gunst. Hij verzoekt te zingen Ps. 89:10, leest Ps. 119:1-24 en gaat daarna voor in gebed.

Hij memoreert de volgende zaken.

Overleden zijn:

- W. van der Bok (77 jr.). Hij heeft de gemeente van Melissant als diaken gediend van 1973-1993;
- J.A. Struik (85 jr.). Hij diende de gemeente van Dirksland van 1964 t/m 2000, 6 1/2 jaar als diaken en 30 1/2 jaar als ouderling;
- A. van der Laan (59 jr.). Hij heeft de gemeente van Ouddorp gediend als ouderling van 1991 tot zijn overlijden op 4 januari 2007.

Diaken M.C. van der Slikke te Poortvliet en zijn echtgenote herdachten hun 60-jarig en diaken A.T. van Gurp te Ooltgensplaat en zijn echtgenote hun 50-jarig huwelijksverjaardag. Hierna spreekt de tijdelijke preses enkele woorden n.a.v. Psalm 119 vers 19: Ik ben een vreemdeling op de aarde, verberg Uw geboden voor mij niet.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld:

Ds. J. Schipper, preses, oud. B. Both, scriba, ds. A.J. Gunst en oud. J. van Dreven, assessoren en oud. M. v.d. Berge, quaestor.

Op voorstel van de kerkenraad van een der gemeenten wordt besloten het voorlezen van de verslagen van de kerkvisitaties te handhaven, maar de lengte daarvan zoveel mogelijk te beperken

Als afgevaardigden naar de P.S. Zuid worden de 4 classispredikanten aangewezen en gekozen de ouderlingen: M. v.d. Berge, B. Both, J.P. Geluk en J.A. Kardux. Als secundi worden aangewezen de ouderlingen G.J. Koppelaar, J.W. Duvekot, G.D. Roeland, A.C. de Bonte en H. Aarnoudse.

In de gemeenten op Flakkee zal komend

voorjaar D.V. kerkvisitatie worden gehouden door de vier classispredikanten, daartoe bijgestaan door een ouderling.

Hierna wordt de gemeente Ooltgensplaat aangewezen als roepende kerk, die de classis zal samenroepen op D.V. 5 september 2007 te Nieuwerkerk om 19.30 uur.

Na een slotwoord van de preses, waarin deze erop wijst dat dit jaar het honderdjarig bestaan van onze gemeenten zal worden herdacht, waarbij ons allen zeker verootmoediging past, sluit op verzoek van de preses oud. J. van Dreven de vergadering met dankgebed, nadat nog gezongen is Ps. 102 vers 1.

B. Both, scriba classis Tholen.

wees heen naar de Heere, Die uit onverdiende genade hem steeds de krachten had willen schenken. Hem komt alle lof toe. De samenkomst in de kerkzaal werd besloten met het staande zingen van Ps. 136 : 26: 'Geef de God des hemels eer'.

Kerkenraad Geref. Gemeente Boskoop

■ EVANGELISATIEAVOND IN VEENENDAAL

Op D.V. **7 februari** zal er een evangelisatieavond worden gehouden in de Adventkerk te Veenendaal, Vijftien Morgen 51. Dhr. C.W. van Haaften hoopt dan een en ander te vertellen over zijn werk in de grote nieuwbouwlocatie Leidsche Rijn. Aanvang: 20.00 uur.

■ DISTRICTSAVOND IN ALBLASSERDAM

District Zuid-West +16 belegt op D.V. **10 februari** een districtsavond in de kerk van de Geref. Gemeente te Alblasserdam, Plantageweg 172. Spreker: ds. B. van der Heiden over: De wederkomst. Christus komt. Aanvang: 19.45 uur.

■ BIJEENKOMST LEIDINGGEVENDEN -16 DISTRICT ZUID

Onze jongeren worden sterk geconfronteerd met steeds verder ontwikkelde media, zoals internet, mobiele telefonie en computerspelen. Zij leven in een wereld die lokt met steeds betere en mooiere technieken. Daarom hoopt Laurens Kroon op D.V. dinsdag **6 februari** het onderwerp "Moderne media" te behandelen. Met behulp van een power-point presentatie wordt toegelicht hoe wij als leidinggeven- den dit onderwerp met de jongeren kunnen bespreken. U bent vanaf 19.15 uur van harte welkom in één van de zalen van de Sionkerk te Goes, Louise de Colignyalaan 177. Aanvang: 19.30 uur.

■ ORGEL- EN SAMENZANGAVOND IN THOLEN

D.V. zaterdag **10 februari** zal er een orgel-improvisatie- en samenzangavond worden gehouden in de Rehobothkerk, ds. G.H. Kerstenstraat 1 te Tholen. De improvisaties die deze avond door Peter Wildeman zullen worden gespeeld, staan op zijn CD "Meditaties over Psalmen". Tevens zal er een aantal psalmen met bovenstem worden gezongen. De CD is na afloop te koop voor € 15,-. Collecte t.b.v. aflossing kerkbouwschuld. Aanvang: 19.30 uur.

BERICHTEN

■ KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN

J. Bloemendaal te Boskoop

Op vrijdagavond 19 januari werd door burgemeester C. Rijsdijk in de kerkzaal van de Geref. Gemeente te Boskoop in een bijeenkomst van de kerkenraadsleden met echtgenotes, familie en bekenden een koninklijke onderscheiding uitgereikt aan ouderling J. Bloemendaal. De burgemeester memoreerde als eerste het pionierswerk, dat br. Bloemendaal in de jaren 1986-2000 als directeur heeft mogen doen voor de opbouw en uitbouw van het werk van de ongesubsidieerde stichting 'De Vluchtheuvel' te Woerden ten behoeve van de psycho-sociale hulpverlening binnen de Gereformeerde Gemeenten. De heer Rijsdijk wees ook op zijn grote inzet als manager bij de interkerkelijke stichting 'Eleos' voor psychosociale hulpverlening binnen de Gereformeerde Gemeenten. De heer Rijsdijk wees ook op zijn grote inzet als manager bij de interkerkelijke stichting 'Eleos' voor psychosociale en psychiatrische hulpverlening te Dordrecht in de jaren 2001 tot en met 2006. De heer Bloemendaal richtte zich daar met name op het vormgeven van de eigen identiteit van 'Eleos' in een tijd van sterke groei. Tenslotte ging de burgemeester in op zijn betekenis als ambtsdrager van de Gereformeerde Gemeenten te Boskoop, die hij 32 jaar heeft mogen dienen; vijf jaar als diaken en daarna als ouderling. Dit alles was aanleiding voor H.M. de Koningin om br.

Bloemendaal te benoemen tot ridder in de orde van Oranje Nassau. Daarna spelde de burgemeester hem de versierselen op die bij deze onderscheiding behoren.

Vervolgens werd het woord gevoerd door drs. J. A. Knepper te Spakenburg als lid van de Raad van Bestuur van de stichting 'Eleos' en door de heer H. van Groningen te Kapelle namens het bestuur en het personeel van 'De Vluchtheuvel'. Als laatste sprak ds. M. Golverdingen, die ouderling Bloemendaal hartelijk feliciteerde namens de kerkenraad en de gehele gemeente. Hij wees erop, dat de Heere hem 32 jaar kracht en liefde gaf om de gemeente te dienen in twee ambten en in drie functies binnen de kerkenraad: scriba, voorzitter en tweede voorzitter. Hij schetste br. Bloemendaal als iemand met bestuurlijke en pastorale gaven. De gaven die we hebben ontvangen, zijn niet voor onszelf maar voor onze naaste. Daarvoor mogen we met u samen de Heere erkennen met de woorden van ps. 147 : 1: 'De lof is betamelijk'. Een aardse onderscheiding moet eenmaal worden teruggegeven, maar de onderscheiding uit enkel genade, die God schenkt om Jezus' wil aan een arme zondaar, blijft tot in der eeuwigheid.

In zijn dankwoord relativeerde br. Bloemendaal op de hem eigen wijze de betekenis van wat hij had mogen doen. Hij

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 4 FEBRUARI 2007

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Baan; Aalburg 9.30 en 15.00 uur stud. Joosse; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 19.00 uur ds. Mondria; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Kleppe; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 en 19.00 uur ds. Terlouw; Benthuizen 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 19.00 uur ds. Kattenberg; Bodegraven 19.00 uur ds. Golverdingen; Borssele 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. Van der Net; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Breda 14.30 uur ds. M. Karens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur leesdienst; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 15.15 uur ds. A.B. van der Heiden; Deventer 17.00 uur ds. Tuinier; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Dordrecht 10.00 uur (H.D.) ds. W.J. Karels en 17.00 uur ds. Brugge; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.15 uur ds. F. Mulder; Enschede 10.00 uur ds. J. Karels en 15.00 uur ds. Schreuder; Enter 15.00 uur ds. J. Karels; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 14.30 uur ds. Brugge; Gouda 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 14.30 uur ds. Van Krimpen; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 uur ds. C. Harinck en 14.00 en 18.00 uur stud. De Waard; Haamstede 16.30 uur ds. Baan; Haarlem 18.30 uur ds. Neele; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. Brugge en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hellevoetsluis 18.00 uur ds. Silfhout; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. Paul en 15.00 uur ds. W.J. Karels; Herkingen 14.30 uur ds. Van Manen; Houten 11.00 en 17.00 uur leesdienst; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kamperland 17.00 uur ds. Van der Poel; Kapelle-Biezelinge 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Katwijk aan Zee 10.00 en 17.00 uur ds. Gunst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 10.00 en 18.30 uur stud. Heijkamp en 14.30 uur ds. Meeuse; Krabbedijke 9.30 en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Leiderdorp 10.00 en 16.30 uur ds. Mondria; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg en 16.00 uur leesdienst; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 19.00 uur ds. Tanis; Meeuwen 17.00 uur stud. Joosse; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Moens; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Middelburg-Centrum 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur

ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen; Moerkapelle 15.30 uur ds. W. Harinck (doventolk); Nieuwdorp 18.30 uur ds. Moens; Nieuwe Tonge 10.00 en 18.00 uur ds. Van Dijk; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Nijkerk 18.30 uur ds. Schot; Nisse 9.30 uur stud. De Waard en 14.00 uur ds. Verweij; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. Schot; Ooltgensplaat 9.30 uur ds. Terlouw; Oostburg 10.00 en 15.30 uur ds. De Heer; Oostkapelle 15.00 uur ds. Van Gelder; Oostvoorne 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. Silfhout; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Ouddorp 14.30 uur ds. Schipper; Poederoyen 14.30 uur ds. Melis; Poortvliet 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. Mijnders; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. Boogaard; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. Moerkerken en 16.30 uur ds. Kattenberg; Rotterdam-Centrum 16.30 uur ds. Paul; Scherpenisse 9.30 uur ds. Hofman en 14.00 uur ds. De Jongste; Scherpenzeel 18.30 uur ds. Van Belzen; Scheveningen 19.00 uur ds. Driessen; Soest 15.00 uur ds. Visscher; Terneuzen 18.00 uur ds. De Heer; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. Tuinier; Tholen 10.00, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 19.00 uur ds. Clements; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Utrecht 10.00 en 17.30 uur ds. Visscher; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Belzen; Vlaardingen 19.00 uur ds. P. Mulder; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zwijndrecht 17.30 uur stud. Labee; Zwolle 15.00 uur ds. L. Blok.

■ DINSDAG 6 FEBRUARI 2007

Amersfoort 19.30 uur ds. Visscher (bijbellezing); Haarlem 19.30 uur ds. Baan; Hellevoetsluis 19.30 uur ds. Mondria; Nijkerk 19.30 uur ds. Hakvoort (bijbellezing); Oostvoorne 19.30 uur ds. Van der Net; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. Vermeij; Stolwijk 19.30 uur ds. Kleppe.

■ WOENSDAG 7 FEBRUARI 2007

Beekbergen 19.30 uur ds. Van der Net; Doetinchem 19.30 uur ds. De Wit (bijbellezing); Hilversum 19.45 uur ds. B. van der Heiden; Hoofddorp 19.30 uur ds. P. Mulder; Hoogeveen 19.30 uur ds. Hakvoort; Katwijk aan Zee 15.00 en 19.30 uur ds. Mondria; Klaaswaal 13.00 uur ds. Van Aalst (huw.bev.); Meeuwen 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. Van Krimpen; Nunspeet 19.30 uur ds. Schot (bijbellezing); Poederoyen 19.30 uur ds. Van Belzen; Puttershoek 19.30 uur ds. Silfhout; Rhenen 19.30 uur ds. Veenendaal (bijbellezing); Rijssen-Noord 19.30 uur ds. Van Dieren; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Van Manen; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur stud. De Waard; Scherpenzeel 19.30 uur ds. Hogchem; Soest 19.30 uur ds. Schipper; Veen 19.30 uur ds. Melis (bijbellezing); Wageningen 19.30 uur ds. F. Mulder (bijbellezing); Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens (bijbellezing); Zaandam 19.30 uur ds. Schreuder.

■ DONDERDAG 8 FEBRUARI 2007

Borssele 19.30 uur ds. Van Krimpen; Genemuiden 19.30 uur ds. Hakvoort (bijbellezing); 's-Gravenzande 19.45 uur ds. Gunst; Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur ds. Van der Net; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. P. Mulder (bijbellezing); Leerdam 19.30 uur ds. Mondria; Naaldwijk 19.45 uur stud. Labee; Ridderkerk 19.30 uur ds. Schot.

■ VRIJDAG 9 FEBRUARI 2007

Ede (instituering gemeente) 19.30 uur ds. F. Mulder (in Adventkerk te Veenendaal); Terwolde-De Vecht 13.00 uur ds. Tuinier (huw.bev.).

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbels-hop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur. Ook voor u staat de deur van onze evangelisatiepost open. U bent hartelijk welkom op dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 uur en 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-l te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de

Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw iDe Broni, Oude Barreellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur. Zondag 4 februari: 10.00 uur evang. Van Setten en 17.00 uur leesdienst. U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend op dinsdag van 10.00

– 15.00 uur, donderdag van 15.00 – 21.00 uur en zaterdag van 11.00 – 15.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur. U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

ADVERTENTIES

Bakkeveen - Friese Wouden (12 km van Drachten) of Ameland of Terschelling, **chalets/stacars. te huur. Niet te duur!** Bel: **0512-516096. www.vdsluisvakanties.nl**

• **ROEMEENSE PANFLUITEN**
• **DIVERSE BLOKFLUITEN**
• **VIOLEN**
R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944

BEGRAFENISVERZORGING KINA
010 - 458 31 12
Rotterdam, Drechtstraak, Krimpenerwaard, Gouda
D.W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932
Capelle aan den IJssel Gouda

Spier (Dr.) 6-pers. stenen bungalow te huur, 3 slaapk., c.v., wasmachine, 4 fietsen. Eigen terrein 1000 m2. Prijzen all-in. Boeking bij 2 weken korting. Tel. 0229-593772

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR
Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

TE KOOP: Op mooie woonlocatie in **Kampen** nabij ref. basisschool, Pieter Zandt en kerk royale hoekwoning met ruime garage. Vr.pr. € 235.000,- Info: 038-3313467

Zorg dichtbij

Actief in uw regio!

Waar u ook woont, Agathos brengt zorg dichtbij:

- Huishoudelijke verzorging
- Persoonlijke verzorging
- Verpleging
- Psychosociale zorg

Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen. Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!

Agathos

THUISZORG
T 010 264 07 77 | www.agathos-thuiszorg.nl
Zorg met een eigen kleur

Begravenisonderneming
Rouwer

Voor een verantwoorde en stijlvolle begrafenis

- * mogelijkheid voor thuis opbaren
- * eigen rouwvervoer
- * kist wordt schoudergedragen
- * gratis laatste wens boekje

R.C. Brouwer Bentincklaan 1a, Leersum
tel. 0343-461880 b.g.g. 06-51504726

- Amerongen - Amersfoort - Doorn - Eist -
- Langbroek - Leersum - Maarn - Maarsbergen -
- Rhenen - Woerden - Woudenberg -

Te huur stacaravans en chalets en ook zijn er nog enkele kampeerplaatsen vrij in het hoogseizoen. Camping de Beukenhof te Tiendeveen (Drenthe)
Tel: 0528-331246
www.campingdebeukenhof.com

NatuursteenHuis
vakmensen vertalen uw wensen

- **Marmor, graniet en hardsteen** (voor binnen & buiten)
- **Grafmonumenten**
- **Vakkundig advies**

Goos tel (0113) 216555
Middelburg tel (0118) 612579
ook voor leveringen buiten Zeeland

Open vensters

tussen pastoraat en psychiatrie

Een pastoraal werker is geen hulpverlener. Een hulpverlener is geen pastoraal werker. Beiden hebben eigen verantwoordelijkheden. Toch hebben ze elkaar hard nodig.

Op DV zaterdag 10 februari organiseert Eleos (regio Midden) een thema-bijeenkomst voor ambtsdragers en pastoraal werkers (met name ook predikanten) over de samenwerking tussen het pastoraat en de psychiatrie. *Wat hebben ze elkaar te zeggen? Wat kunnen ze van elkaar leren?*

Wanneer: 10 februari van 9.30 – 13.30 uur
Waar: Veluwehal in Barneveld
Opgave uiterlijk maandag 5 februari. Aan deelname (incl. lunch) zijn geen kosten verbonden.

stichting gereformeerde geestelijke gezondheidszorg

Voor meer informatie: zie www.eleos.nl.
U kunt ook contact opnemen met mev. G. Groen, tel. (033) 453 01 48 of gerda.groen@eleos.nl

www.eleos.nl

GRATIS VERJAARCALENDERS

Om ons magazijn vrij te maken bieden wij u die verkopeningen en bazars organiseert om uw kas te spekken, gratis onze 'historische verjaarkalenders aan, 12 bladen met afbeeldingen van Jan Luiken of 12 bladen met spelende kinderen. Per bazar of verkoping mag u 200 kalenders afhalen na telefonische afspraak.
LIBREPRO EDITIONS-IJMUIDEN
Tel: 0255-523490

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ Horssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken voor jong en oud, Voordeelboeken, Tweedehands, CD's en bladmuziek.

begrafenisverzorging T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

Begrafenisverzorging "Honestum"

0180 - 628908 (dag en nacht)

L. Melleste-Verveer en D.D.E. Melleste
Voor Rotterdam - Barendrecht - Ridderkerk
H.L.Ambacht - Zwijndrecht - Dordrecht e.o.

Waardige en stijlvolle verzorging

van begravenissen met aandacht voor persoonlijke wensen. In alle rust, vertrouwelijk en met bescheidenheid.

- opbaren met kistkoeling bij u thuis of in een voor u bekende aula
- dag en nacht bereikbaar en overal te ontheden
- wij verzorgen alleen begravenissen
- laatste verzorging van de overledene door een gediplomeerd verpleegster

Begrafenisverzoorgers:

- H.de Jongh • P.H. van der Leer • E. Teur

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam:
Reepijzer 5, Tel. (0184) 61 11 54

Wardenburg:
Kerkstraat 15a, Tel. (0418) 65 20 39
Zeist:

Kroostweg 22, Tel. (030) 69 95 330

Steun onze Chinese voorgangers!

De voorgangers in de onderdrukte christelijke gemeenten worden door onze bestuursleden opgeleid. Wat een zegen dat de Heere in dat deel van Zijn wijngaard nog arbeiders uitstoot. Deze voorgangers hebben dringend behoefte aan toerustingsmateriaal zoals o.a. het Vragenboekje van Hellenbroek en de lessen over de Heidelbergse Catechismus. Hudson Taylor wil dit belangrijke werk ondersteunen. Mogen we op u rekenen?

Voor info of voorlichting: 06 200 13 173

Stort uw gift op 3473.76.029 t.a.v. Hudson Taylor/SBHC te Nunspeet.

HUDSON TAYLOR

Stichting Bijbelse Hulpverlening China

Te huur: Vrijstaande woning in Aagtekerke.

Prachtige fietsomgeving en dicht bij het strand. Bezet wk 29 t/m 31.
Tel.nr. 0648526395

REHOBOTH CHRISTIAN SCHOOL, NORWICH, ONTARIO, CANADA.

For the coming school year, 2007-2008, we are looking for qualified teachers to fill elementary and secondary positions. Those interested are kindly invited to apply. For more information please contact the principal, Mr. John Heikoop, 001 519-863-2403, or the Board chairman, Mr. Len Vanderweerd, 001 519-468-3281. Send application and resumé to the secretary of the Board, Mr. Corney Van Wyk, 384483 Salford Road, Salford, Ontario, CA NOJ 1W0 or fax 001 519-485-1258.

Voor een zorgzame begeleiding

Beneveld: 033 277 0545
Scherpenzeel e.o.
A. Koster

Telefoon: Amersfoort, Nijkerk
Hoewelaken
G.C. van Haaren
06 5590 7879

Kantoor: Stationsweg 411
3825 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Persoonlijke zorg voor uw begrafenissen

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

Telefoon (0172) 21 21 22

Begrafenisverzoorgers:
D. Harkes en J.F. van Staveren

Wij verzorgen alleen begravenissen - Dag en nacht bereikbaar

**OPVOEDEN
is mensenwerk**

Heeft u problemen bij het opvoeden van uw kind of is de relatie tussen u en uw kind verstoord? Neem dan contact op met SGJ Toegang.

033 - 475 33 00
www.sgj.nl

SGJ Toegang werkt samen met De Vluchtheuvel.

Professionele hulp voor christenen

Te huur in Garderen voor gezin(nen) uit de gereformeerde gezindte, **grote vakantiebungalow**, v.a.g.v. Nog diverse weken vrij t/m week 28 en vanaf week 36. Telefoon 010-4424848.

Bungalowpark De Verrassing heeft een verrassende winteraanbieding. U betaalt t/m wk 7 slechts € 119,00 per (deel)week! Kijk eens op: www.deverrassing.com, of bel 0222 - 318 391. Hartelijk welkom!

Geerts
herenkleding

Ambtskleding

Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.
Trouwkostuums - Jacquets - Pantalons
Streppantalons - Overhemden
Stropdassen - Sokken - Overjassen
Hoeden - Schoenen

Winkel: Dorpsstraat 229, Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 b.g.g. 06-30189592

OPENINGSTIJDEN: MA. GESLOTEN,
DI T/M DO 9-18 UUR,
VR 9 -21 UUR EN ZA 9-17 UUR.
OP AFSpraak MOGELIJK

Voor een paar dagen of langer gezelligheid en sfeer, **Pension „De Peel”**, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is. Familie Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren. Tel. 0488-481687.

Drempelvrije vakantie?

Jachthuis - Texel

2 luxe drempelvrije vakantiehuizen onder 1 kap, 7 en 8 persoons. Per woning: 2 hoog/laag bedden, douche-brancard en tillift. Tevens voorzien van vaatwasser, magnetron, wasmachine en wasdroger. Incl. schoonmaakkosten, € 275,- tot € 695,- p.w.

Meer informatie / reserveren:
www.denoorderhoeve.nl

De Noorderhoeve gehandicapten accommodaties
Harkebuurt 5-15 Oosterend - Texel - 0222 31 89 06

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG gekwalificeerde kraamzorg en gezins- en bejaardenzorg die aansluit bij uw manier van leven. Dit houdt voor ons in dat Bijbelse normen en waarden de basis vormen voor uw dagelijkse levenshouding en mediagebruik.

Kraamzorg
Meldt u tijdig aan om teleurstelling te voorkomen. Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0187 - 48 91 73** b.g.g. 0342 - 49 21 55. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en van 13.00 - 15.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

Gezins- en bejaardenzorg
Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0166 - 65 26 05**. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

De gratis brochure zenden wij u graag toe.

Wie wil onze ruime **hoekwoning** in **Ermelo** huren? Mooie tuin met vijf-verpartij, 5 min. fietsen van hei, bos, zwembad en dorp. 31/7-17/8. € 300 p.w. Tel. 0341-561699.

SAALBACH-HINTERGLEMM Oostenrijk

TE HUUR. Schitterend gelegen vakantiewoning met grote tuin gelegen in een prachtig wandel-, mountainbike- en skigebied. Veel mogelijkheden voor uitstapjes. Geschikt voor 4 - 20 personen. Ideaal geschikt voor grotere gezinnen of meerdere families. Tel. 0118-584512. www.hausamwald.nl

Verschenen: Zijn daân getoond en trouw'lijk hen geleid **deel 1**

100 jaar Gereformeerde Gemeenten, 1907-2007

Auteur: J.P. Sinke

Een uniek lees- en kijkboek over de Gereformeerde Gemeenten met onder meer:

- historische overzichten van alle gemeenten en evangelisatieposten in de classes Gocs, Middelburg, Tholen, Dordrecht, Ridderkerk en Rotterdam;
- vele opmerkelijke voorvallen uit het leven van ambtsdragers of anderszins bekende gemeenteleden;
- overzichten van ledentallen;
- knipsels uit kerkelijke bladen;
- 540 foto's, waarvan een deel nooit eerder gepubliceerd;
- een voorwoord van ds. A. Verschuure

Het boek verschijnt in groot formaat en deel 1 telt 340 pagina's. Prijs € 34,50. Ook via de boekhandel leverbaar.

Deel 2, waarin de overige gemeenten en evangelisatieposten worden beschreven, verschijnt D.V. in de loop van 2007.

Wij staan ook o.a. met dit boek op de Wegwijsbeurs: hal 1, standnr. F067.